

Motion till riksdagen 2012/13:Fö255

av Peter Hultqvist m.fl. (S)

Veteranfrågorna i Försvarsmakten

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om forskning och internationella utbyten på veteranområdet

Motivering

Försvarsmakten har inlett ett arbete med att bygga upp ett riksomfattande stöd för veteransoldater i samarbete med veteran- och anhängorganisationer, vilket vi socialdemokrater välkomnar. Vikten av att samordna och finansiera veteranfrågorna och veteranorganisationerna, vara kontrapunkt för veteranfrågor för personal utanför Försvarsmakten, stödja och följa forskningen samt stödja den ceremoniella verksamheten för veteraner, kan inte nog understrykas. Det är också viktigt att personal som sänds ut av andra statliga myndigheter ges samma lagstadgade rättigheter som utlandsveteranerna.

Det handlar om ett nationellt ansvarstagande för dem som gjort insatser för rikets säkerhet, såväl nationellt som internationellt. Riksdagen styr och samordnar den fastställda förankrade veteransoldatpolitiken, men hela samhället måste involveras.

En veteran är någon som varit anställd i Försvarsmakten eller annan statlig myndighet och gjort insatser internationellt eller nationellt, med eller utan vapen. De som gjort internationella insatser benämns som utlandsveteraner, och har ett särskilt skydd i lagstiftningen, bland annat genom det särskilda uppföljningsansvar som Försvarsmakten har.

Veteranarbete ska ha fokus på preventivt arbete och måste bedrivas med långsiktigt perspektiv. Det ska i möjligaste mån vara ett decentraliserat arbete som fokuserar på veteranpolitiken primärt före, men även under och efter en insats. De ideella organisationerna har en viktig kamrattstödande roll och deras kunskaper ska tas till vara såväl inom Försvarsmakten som i övriga samhället.

Fel! Okänt namn på

Veteranen och dess anhöriga ska vara i centrum för veteranpolitiken. Eftersom veteraner är såväl civila som militära bör finansiering av det ideella veteranarbetet ske genom att ett veteranråd skapas i likhet med t.ex. Folkbildningsrådet.

Det är viktigt att fånga upp veteranernas erfarenheter. I Sverige finns idag forskning i mindre skala, men kunskaperna om veteranernas och deras anhörigas behov behöver belysas mer. Det behövs oberoende forskning för att samhället ska kunna erbjuda ett allt bättre veteranstöd och för att detta stöd ska kunna anpassas efter de krav som olika insatser ställer. I internationella sammanhang finns forskning på veteransoldaternas erfarenheter från olika typer av tidigare konflikter, exempelvis i USA. Det är av stor vikt att vi deltar i internationella kunskapsutbyten på området, men också att vi främjar egen forskning och framtagande av en svensk god veteransoldatsstatistik.

En utmaning för framtiden är att fler politikområden än försvar måste involveras i veteranarbetet. En skada av exempelvis psykisk karaktär efter en insats kan ge sig till känna många år efter avslutad insats – det är därför av vikt att kunskap om de särskilda behoven för veteransoldater och deras anhöriga finns på bred front i samhället.

Stockholm den 2 oktober 2012

Peter Hultqvist (S)

Åsa Lindestam (S)

Clas-Göran Carlsson (S)

Kent Härstedt (S)

Peter Jeppsson (S)

Anna-Lena Sörenson (S)

Eva Sonidsson (S)